
ספורטאים יהודים בולטים במכביות ובמשחקים האולימפיים

חיים קאופמן
אפרים זינגר
הילה דוידוב
ירדן הר לב
יורם אהרוני
רוני לידור
אודי כרמי

Stand-out Jewish Athletes in the Maccabiah Games and the Olympic Games

Haim Kaufman

Efraim Zinger

Hilla Davidov

Yarden Har Lev

Yoram Aharoni

Ronnie Lidor

Udi Carmi

עריכת לשון: אלינור טילמן

גרפיקה: שלי שלום

דפוס: א.ג. הדפסות

כל הזכויות שמורות למכללה האקדמית בוינגייט

ישראל

התשע"ט 2019

תוכן העניינים

7.....	פתח דבר
9.....	פרק א: יהודים ותרבות הגוף בעת החדשה / חיים קאופמן.....
10.....	השתלבות בחברת הרוב.....
12.....	סוציאליזם וקומוניזם.....
14.....	לאומיות יהודית.....
16.....	היהדות הדתית.....
/	פרק ב: משחקי המכביה: המשחקים האולימפיים היהודיים /
19.....	הילה דוידוב, ירדן הר לב, רוני לידור.....
19.....	יוסף יקותיאל: הוגה רעיון המכביה ומגשימו.....
22.....	משחקי המכביה משנת 1932 ועד 2017.....
27.....	ספורטאים יהודים בולטים במשחקי המכביה.....
27.....	ליליאן קופלנד דרוסין.....
29.....	הנרי ויטנברג.....
31.....	פרנק ספלמן.....
32.....	ג'רי אשוורת'.....
32.....	מרילין רמנובסקי-וינגפילד.....
34.....	וונדי ווינברג.....
34.....	דייויד בלאט.....
36.....	בראד גילברט.....
37.....	מריה מזינה.....

38.....	סרגיי שאריקוב
38.....	ואדים מרקוביץ' גוצט
39.....	גארט ובר-גייל
41.....	אורי ששון
42.....	מיטש גיילורד
43.....	דיק סאביט
45.....	טל ברודי

פרק ג: ישראל בתנועה האולימפית: היבטים היסטוריים,

51.....	מדיניים וספורטיביים / אפרים זינגר
51.....	הוועד האולימפי הארץ-ישראלי
53.....	שנים ראשונות
55.....	השפעת הגיאופוליטיקה
59.....	אסון מינכן
61.....	סוגיית הזהות היהודית
	“התקווה שווה זהב”: שינוי היחס כלפי ההישגים
63.....	הספורטיביים

פרק ד: ספורטאים יהודים בולטים במשחקים האולימפיים /

69.....	יורם אהרוני, חיים קאופמן
69.....	המדליסטים שהפכו לאיבי הרייך
70.....	המדליה שהוחמצה בגלל סיבות דתיות
72.....	היהודי המהיר בעולם
73.....	המדליסט האולימפי שנהרג בעזה
75.....	האלוף שנספה בשואה

76.....	אלוף הסיוף שנרצח על-ידי חברו.....
78.....	יהודים בנבחרת הנאצית: הלנה מאייר, רודי בל.....
81.....	אגנס קלטי – מדליסטית 10.....
83.....	אילונה אלק – סייפת מעוטרת.....
84.....	יצחק ברגר – המשקולן בן הרב מירושלים.....
85.....	אירנה קירשנשטיין-שווינסקה – חמישה משחקים אולימפיים.....
88.....	מרק ספיץ – גדול השחינים היהודים.....
89.....	דארה טורס – השחינית הבלתי נגמרת.....
91.....	לני קרייזלברג – שחיין הגב הטוב ביותר בעולם בשנות התשעים.....
92.....	גייסון ליזאק – רגעי התהילה במשחקי בייגינג 2008.....
93.....	אלי רייזמן – "הבה נגילה" מוזהב.....
95.....	פרק ה: הסיוף כספורט יהודי / אודי כרמי
95.....	עיסוק יהודי בתרבות הגוף.....
97.....	הסיבות לעיסוק בסיוף והיקפו.....
103.....	סייפים במדינת ישראל.....
105.....	על המחברים
107.....	מפתח שמות

פתח דבר

השינויים שחלו בעם היהודי בעת החדשה החל במאה ה-18, וביניהם הקמתה של התנועה הלאומית שראתה את העם היהודי כלאום שזקוק להגדרה עצמית טריטוריאלית משלו, הביאו לעיסוק של יהודים בתרבות הגוף, שבא לידי ביטוי גם בהשתתפותם במשחקים האולימפיים. חוברת זו עוסקת בהיבטים שונים של הקשר בין יהודים לבין המשחקים האולימפיים כמו גם משחקי המכביה, הנחשבים למשחקים אולימפיים יהודיים ייחודיים. בהקשר זה, המושג "יהודים" בעת החדשה הוא רחב וכולל הגדרות שונות של זהות, תפיסות עולם וזרמים שונים. אלו באים לידי ביטוי בחמשת הפרקים הכלולים בספר זה.

הפרק הראשון מנתח את הזהויות היהודיות והזרמים השונים ומתאר כיצד כל אלה השפיעו על היחס לתרבות הגופנית. המכביות שהתקיימו בארץ-ישראל ולאחר מכן במדינת ישראל הן במידה רבה "המשחקים האולימפיים של העם היהודי". הפרק השני סוקר בקצרה את תולדות משחקי המכביה ומתייחס לביוגרפיות הספורטיביות של הספורטאים היהודים הבולטים שהשתתפו בהם. הפרק השלישי בחוברת מנתח היבטים שונים של הקשר בין מדינת ישראל והתנועה האולימפית: הקמתה של התנועה האולימפית הארץ-ישראלית והישראלית וההשפעות הגיאופוליטיות שעיצבו את התפתחותה, ההתמודדות עם שאלת הזהות היהודית והשינויים שחלו ביחס כלפי ההישגים הספורטיביים. הפרק הרביעי מציג את הביוגרפיות הספורטיביות של 17 הספורטאים האולימפיים היהודיים הבולטים ביותר לאורך המשחקים האולימפיים. מכל הענפים האולימפיים, הסיוף נחשב לענף ספורט "יהודי", שכן, בענף זה זכו היהודים למספר המדליות הגדול ביותר. הפרק החמישי עוסק בתופעה זו.

יש לציין שהמשחקים האולימפיים האחרונים המצוינים בספר זה הם משחקי ריו-דה-ז'ניירו 2016.

החוברת מיועדת בעיקרה לציבור התלמידים והסטודנטים, והיא נכתבה במסגרת הפעילות של המרכז ללימודים אולימפיים במכללה האקדמית בוינגייט בשיתוף פעולה עם הוועד האולימפי בישראל.

המחברים

פברואר 2019